

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

Lausuntopyyntönnö 25.05.2018. TEM/1083/03.01.02/2018, TEM/036:00/2018

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto kaasulaitteita koskevien valtioneuvoston asetusten luonnoksista

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) lausuntoa kaasulaitteita koskevien valtioneuvoston asetusten luonnoksista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto esittää alla olevat kommentit perusteluista ja asetusten luonnoksista.

Tukesin korjausehdotukset perusteluihin

Sivu 5

"Valtioneuvoston asetusten (858/2012) ja (551/2009) mukaisten toimintojen valvontaviranomaisia ovat Tukes ja pelastuslaitokset. Laajamittaista toimintaa valvoo lupaviranomaisena Tukes. Tätä pienempimuotoista toimintaa valvovat pelastuslaitokset toiminnanharjoittajan tekemän ilmoituksen perusteella. Varsinaista kaasulaitteisiin ja niiden varusteisiin liittyvää markkina- ja turvallisuusvalvontaa ei näiden asetusten perusteella tehdä."

Valtioneuvoston asetuksen 858/2012 osalta perusteluissa oleva teksti on oikein, mutta perusteluiden tekstiä tulisi korjata valtioneuvoston asetuksen 551/2009 osalta. Valtioneuvoston asetuksen 551/2009 mukaisten toimintojen osalta valvontaviranomainen on Tukes. Valvonta koskee sekä laajamittaista toimintaa että tätä pienempimuotoisempaa toimintaa.

Sivu 9.

"Käyttötarvikkeita voivat olla myös liekinvalvontalaitteet."

Perusteluissa tulisi tarkentaa miltä osin liekinvalvontalaitteet ovat käyttötarvikkeita.

”Kaasulaite liitetään kaasulähteeseen tavallisesti kumiletkulla ja kaasupulloon liitettävällä paineventtiilillä. Näille tarvikkeille ei ole EU-tason sääntelyä, eikä niitä CE-merkitä.”

Perusteluissa tulisi esittää lisäyksenä, että siltä osin kuin nämä tarvikkeet myydään varaosana laitteisiin valmistajan puolesta asennettuna, ovat ne GAR -mukaisia varusteita ja vaativat GAR mukaisen vaatimustenmukaisuusmenettelyn.

”Letkuille ja paineventtileille on eurooppalaisia EN-standardeja sekä suomalaisia SFS-standardeja.”

Perustelutekstiä tulisi korjata siltä osin, että eivät ole SFS-standardeja vaan SFS-EN (eli EN) standardeja.

”Valvonnassa tuotteen turvallisuutta arvioidaan sen standardinmukaisuuden kautta, jolloin valvontaviranomainen voi testauttaa näytteen perustuen standardin mukaisiin testeihin.”

Tukes esittää, että teksti muutettaisiin seuraavaan muotoon: Valvotaan turvallisuutta ja tämän asetuksen mukaisuutta. Arvioinnissa voidaan käyttää apuna standardeja.

”Taivutus kylmänä ei saa aiheuttaa rakenteen murtumia.”

Tukes esittää kohdan muutettavaksi muotoon: Lämpöolosuhteista riippumatta taivutus ei saa aiheuttaa rakenteen murtumia. Murtumien riski esiintyy erityisesti kylmissä olosuhteissa.

Sivu 15

2.2.3, 3 § ”Kumottaisiin pykälän 3 momentti. Momentissa viitataan jo kumottuun kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen kaasuasennuksista (1286/1993). Muutos olisi säädöshuollollinen.”

Tukes esittää, että pykälän 3 momenttia ei kumottaisi, vaan korvattaisiin nyt oleva viittaus KTM:n päätökseen kaasuasennuksista (1286/1993) viittauksella valtioneuvoston asetukseen maakaasu-, nestekaasu- ja öljylämmityslaitteistojen asennus- ja huoltotoimintaa sekä maanalaisten öljysäiliöiden tarkastusta harjoittavien hyväksymisestä (558/2012).

2.2.3, liite II ”Kumotaan liitteen kohta 8.4, koska vastaavista kaasuletkujen teknisistä vaatimuksista säädetään uuden kaasulaitteista annettavan valtioneuvoston asetuksen 2 §:ssä.”

Yllä olevassa tekstissä oleva viittaus 2 §:ään tulee korjata niin, että viitataan annettavan asetuksen 4 §:ään. Kaasuletkujen teknisistä vaatimuksista säädetään annettavan valtioneuvoston asetuksen 4 §:ssä.

Esityksen vaikutukset sivu 17

”Kaasulaitteiden ja niihin liittyvien käyttötarvikkeiden käyttö rajoittuu Suomessa pitkälti vapaa-ajan käyttöön kesäkautena, joten kokonaisuutena kyseessä ei ole laaja kaupan tai teollisuuden ala.”

Tukes huomauttaa, että kaasulaitteita käytetään paljon esim. lämmitykseen myös keväisin ja syksyisin.

Uusi valtioneuvoston asetus kaasulaitteista

Valtioneuvoston asetuksen nimi viittaa kaasulaitteisiin. Asetuksessa ei kuitenkaan säädetä vaatimuksia varsinaisille kaasulaitteille, jotka kuuluvat EU:n kaasulaiteasetuksen 2016/426/EU soveltamisalaan. Valtioneuvoston asetuksen soveltamisala olisi kaasulaitteiden käyttötarvikkeiden turvallisuusvaatimukset sekä kaasulaitteiden käyttöpaineet ja kaasujen ominaisuudet. Näistä seikoista on ehdotettu säädettäväksi asetuksenantovaltuudet kaasulaitteista annettavaa lakia (xx/2018) koskevassa hallituksen esityksessä 50/2018. Tukes esittää, että selkeyden vuoksi valtioneuvoston asetuksen nimi muutettaisiin vastaamaan sen tosiasiallista sisältöä, esimerkiksi: Valtioneuvoston asetus kaasulaitteiden käyttötarvikkeista, käyttöpaineista ja kaasujen ominaisuuksista.

Nyt käsillä oleva valtioneuvoston asetus annettaisiin kaasulaitteista annettavan lain (xx/2018, HE 50/2018) 4 ja 12 §:n nojalla. HE 50/2018 4 §:n asetuksenantovaltuutuksen mukaan käyttötarvikkeiden vaatimuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tältä osin asetusluonnoksen alun lakiviittaus on oikein. Saman hallituksen esityksen 12 §:ssä, jonka nojalla valtioneuvoston asetusta oltaisiin luonnostekstin mukaan säätämässä, säädetään rangaistussäännöksistä, eikä siinä ole mainittu asetuksenantovaltuutta. Lainkohta, jossa HE 50/2018:n mukaan annetaan asetuksenantovaltuutus kaasulaitteiden käyttöpaineista ja niiden vaihteluväleistä ja kaasulaitteissa poltettavien kaasujen koostumuksesta ja muista palamisen ja kaasulaitteen toiminnan kannalta olennaisista ominaisuuksista, on HE 50/2018 mukaan 13 §:n 2 momentti. Tukes

esittää asetuksen alun lakiviittauksen muuttamista seuraavasti: Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään kaasulaitelain (xxx/2018) 4 ja 13 §:n nojalla.

Tukes katsoo, että uudessa valtioneuvoston asetuksessa kaasulaitteista sana kotitaloudessa tulee korvata kaikissa kohdissa sanalla pienkäytössä (4 §, 5 § ja 6 §). Lainsäädännön selkeyden ja ymmärrettävyyden vuoksi Tukes esittää, että valtioneuvoston asetuksen 2 §:ssä kirjataan auki pienkäytön määritelmä sen sijaan, että viitataan valtioneuvoston asetukseen 858/2012.

5 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan paineensäätimessä tulee olla pysyvästi merkittynä nimellisanto kilogrammaa tunnissa propaania. Tukes huomauttaa, että nestekaasu voi olla joko propaania tai butaania tai niiden seosta. Jos ei ole jotain erityistä syytä puhua propaanista, Tukes esittää, että ko. kohta korjattaisiin muotoon tunnissa nestekaasua.

5 § 4 momentin mukaan paineensäädintä tulee seurata käyttöohje. Tukes esittää, että teksti muutetaan muotoon: Paineensäätimen mukana tulee toimittaa/olla käyttöohje.

6 § 1 momentin mukaan nestekaasulaitteille käyttöpaineen nimellisarvo on 30 millibaaria. Tämä koskee sisäkäyttöön tarkoitettuja laitteita, mukaan lukien matkailuajoneuvoissa ja veneissä ja vastaavissa tiloissa käytettävät kaasulaitteet. Tukes huomauttaa, että tämä koskee kaikkea pienkäyttöä, ei ainoastaan sisäkäyttöä (ulkona esim. grillit ja terassinlämmittimet). Tukes pitää erittäin tärkeänä, että termi sisäkäyttöön korvataan termillä pienkäyttöön.

Pääjohtaja Kimmo Peltonen

Johtaja Annika Kutilainen

